

Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas
Kuhmunen
Borkamo
8255 RØKLAND

Saksbehandler, innvalgstelefon
Øyvind Skogstad, 75 53 15 68

Avslag på søknad om skadefelling av gaupe - Saltfjellet reinbeitedistrikt

Fylkesmannen viser til søknad den 8. mars fra Saltfjellet reinbeitedistrikt v/ Per Thomas Kuhmunen om skadefelling av gaupe.

Vedtak

Fylkesmannen avslår søknad om skadefelling av gaupe i Saltfjellet reinbeitedistrikt.

Vedtaket er fattet i medhold av naturmangfoldloven § 18 og § 77, jf. rovviltforskrifta § 9. Miljødirektoratet vedtok den 14. februar 2019 en kvote på tre betinga fellingstillatelser for gaupe i Nordland i perioden 16. februar til 31. mai 2019. Denne kvoten ble fylt den 9. mars. Direktoratet utvidet samme dag kvoten med ytterligere to gauper, hvorav den ene ble skutt samme dag. Det gjenstår dermed ett dyr på kvote for betinga fellingstillatelser for gaupe i Nordland fram til og med 31. mai 2019.

Skadefelling er et tiltak for å avhjelpe akutte skadesituasjoner i beitesesongen. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan.

I den vedtatte forvaltningsplanen for rovvilt i Nordland er det fastsatt følgende forvaltningsprinsipper for gaupe:

2.2.2 (...) Vedtatte regionale bestandsmål for gaupe skal oppnås innenfor hele Nordlands fastland.

2.2.3 Prioriterte beiteområder: (...) Innenfor byrdefordelingsområde for gaupe er både beitedyr og gaupe prioritert.

2.2.5 Sauedrift, tamreindrift og andre produksjoner basert på utmarksbeite i byrdefordelingsområdet for gaupe må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe. Tapsforebyggende tiltak skal prioriteres til beitebrukere innenfor byrdefordelingsområdet ut fra skadeomfang, skadepotensiale og muligheter for tilpasninger.

2.4.1 Det regionale bestandsmålet for gaupe kan oppnås innenfor hele Nordlands fastland.

2.4.2 Bestanden skal holdes nærmest mulig bestandsmålet og mest mulig spredt i fylket, ved målstyrt bruk av jaktkvoter.

2.4.3 Byrdefordeling: Det skal legges stor vekt på at familiegrupper av gaupe skal spres, slik at byrden for beitebrukerne fordeles. Ingen reinbeitedistrikt skal ha mer enn to familiegrupper av gaupe per

år. Små distrikt skal ikke ha mer enn en familiegruppe per år. Med små distrikt menes i denne sammenhengen: Skjomen, Frostisen, Duokta, Balvatn, Hestmannen/Strandtindene, Ildgruben og Byrkije. Prinsippet om byrdefordeling forutsetter at det åpnes for kvotejakt, selv om det bidrar til at det tar lengre tid før bestandsmålene nås.

2.4.4 *Når bestandsmålet for gaupe er oppnådd skal det åpnes for kvotejakt på gaupe i hele fylket. Dette skal bidra til å holde bestanden nærmest mulig bestandsmålet, og til byrdefordeling for saue- og reindriftsnæringene. Når bestandsmålet ikke er oppnådd skal det åpnes for en begrenset kvotejakt, hvor kvote målstyres til områder med betydelige tap av sau og tamrein. Samlet belastning av alle rovviltarter (inkludert kongeørn) skal vektlegges ved fastsetting av kvotestørrelse og fordeling.*

2.4.5 *Utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt.*

2.4.6 *Skadefelling av gaupe er aktuelt ved akutte skadesituasjoner. Viktige vurderingspunkt for skadefelling av gaupe: 1. skadeomfang; 2. skadepotensiale; 3. gaupebestanden i området; 4. om bestandsmålet er oppnådd.*

Roviltforskrifta § 9 slår fast at felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes en annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til:

- a) områdets betydning som beitemark,
- b) skadenes omfang og utvikling,
- c) potensialet for framtidige skader,
- d) muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på en annen måte eller i et annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfoldloven § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom den regionale forvaltningsplanen for rovvilt i region 7.

Gaupebestanden i Nordland

Siste rapport om gaupe fra overvåkingsprogrammet er NINA Rapport 1519 *Antall familiegrupper, bestandsestimat og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2018*. Vi viser også til vurderinger gjort i Miljødirektoratets vedtak om kvote for betinget skadefelling av 1. juni 2018 og nærmere beskrivelser i dette vedtaket.

I region 7 (Nordland) er det fastsatt et bestandsmål på 10 årlige ynglinger av gaupe. Det er i den siste treårsperioden (2016-2018) registrert gjennomsnittlig 7 årlige ynglinger i fylket og bestanden har dermed vært under fastsatt bestandsmål de siste årene.

Vinteren 2017/2018 ble det registrert en gaupefamilie i indre Salten, i Junkerdal. Også de siste vintrene før dette ble det registrert en gaupefamilie årlig i tilknytning til Saltdalen/Junkerdal. Inneværende vinter er det registrert spor etter familiegruppe ved Støvset og i Junkerdal. I tillegg er det observert spor etter gauper andre steder i indre Salten, uten at det er påvist familiegrupper. Særlig lenger ned i Saltdalen og omkring Misvær/Skjerstad er det flere registreringer i Skandobs.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Gaupebestanden er ikke avgrenset av tilgjengelig areal og det er ikke registrert sykdom på gaupe i Norge. Utover enkelte påkjørsler skjer avgangen av gaupe i hovedsak gjennom kvotejakt, slik at miljøforvaltningen i stor grad har oversikt over den samlede belastningen. Siden 2016 er det registrert 6 døde gauper i Salten; 3 felt på kvotejakt i Saltdal i 2016 og 2017, en funnet med ukjent dødsårsak i Saltdal i 2018 og to felt på skadefelling i Bodø (Misvær) i februar/mars 2019.

Føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til anvendelse i situasjoner hvor man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Fylkesmannens syn er ikke dette tilfelle i denne saken.

Gjennomsnittlig over de siste tre årene ligger bestanden av gaupe under det fastsatte bestandsmålet for region 7.

Søknaden

Søknaden gjelder fellingstillatelse på ytterligere ei gaupe i Saltfjellet reinbeitedistrikt etter at det ble felt to gauper på skadefelling den 12. februar og 8. mars. I søknaden vises det til at skadefellingslaget har registrert stor aktivitet og mye gaupe både innenfor og utenfor fellingsområdet i vinter. Det vises til registrert gaupeaktivitet, funn av kadaver og taps- og produksjonssituasjonen generelt for distriktet.

Det vises til behov for stabil avskytning, slik at man unngår «jojo-forvaltning» som distriktet mener de har hatt de siste årene.

Fylkesmannens vurdering

I følge SNO og Rovbase er det i vinter per 13. mars påvist 11 rein drept av gaupe innenfor Saltfjellet reinbeitedistrikt:

- 6 i Skjerstad-området i perioden 15. januar – 12. mars
- 2 i Beiarn den 22. november og 8. februar
- 2 helt øst i distriktet den 12. mars
- 1 i Meløy den 29. januar

Siste beitesesong for sau ble det påvist seks sauer drept av gaupe på vestsida i Saltdal og to i Beiarn. Saltdal kommune, og da primært beitebrukere på vestsiden, har i flere år hatt de høyeste tapene til gaupe sammenlignet med andre kommuner i fylket.

Terskelen for innvilgelse av skadefelling skal differensieres ihht prinsippet om geografisk differensiering. Det aktuelle området er i vedtatt forvaltningsplan avsatt som byrdefordelingsområde for gaupe, hvor både beitedyr og gaupe er prioritert. Beitebrukere i byrdefordelingsområdet må forholde seg til at de driver næring i områder hvor det kan være forekomst av gaupe.

Summen av påviste tap til både rein og sau det siste året, samt tapssituasjonen generelt for de to beitenæringene i området, var grunnlaget for at Fylkesmannen har gitt tillatelse til felling av to gauper. Vi vurderer at det per i dag ikke er riktig å åpne for ytterligere felling av gaupe i dette området. Vurderingen er gjort med bakgrunn i at det allerede er felt to gauper i området, hensynet til byrdefordelingsprinsippet i forvaltningsplanen og kunnskap om gaupebestanden i området og i fylket som helhet. Vi mener at ytterligere fellingstillatelse på gaupe i området i år kun vil være aktuelt dersom det oppstår klare akutte tapssituasjoner i reindriften eller sauenæringa.

Saksopplysninger

Dette vedtaket blir kunngjort i Miljøvedtaksregisteret (www.miljovedtak.no) og ved utsendelse til adressatene på kopilista.

Klage

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter mottatt brev.

En eventuell klage skal angi det vedtak det klages over og den eller de endringer som ønskes. Se også vedlagte skjema om rett til å klage på forvaltningsvedtak. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, Statens hus, 8002 Bodø.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Øyvind Skogstad
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi per e-post:

Bodø kommune
Foreningen Våre Rovdyr
Mattilsynet
Miljødirektoratet
Nordland bonde- og småbrukarlag
Nordland Bondelag
Nordland Reindriftssamers Fylkeslag
Nordland Sau og Geit
Norges Naturvernforbund – Nordland
Rovviltnemnda i Nordland
Saltdal kommune
Statens naturoppsyn